

Rekreasjon

Rekreasjonsmulighetene i Tvedestrand er gode hele året, både for dem som svermer for skjærgården og for dem som foretrekker innlandet. Avstandene er korte, enten det gjelder sommer- eller vinteraktiviteter. Om sommeren er det et yrende badeliv, ikke bare langs den solfylte sørlandskysten, men også i de små elvene og innsjøene inne i landet. Kommunen har flere offentlige badeplasser, og det er heller ikke vanskelig å finne seg en fredet plett for den som helst vil være for seg selv. I Skjærgårdsparken, som for en stor del ligger i Tvedestrand, er det ordnet med offentlig renovasjon og annen service. Furøya, som er offentlig eiendom, er et naturskjønt sted med særegen bebyggelse og mange forskjellige treslag og planter. Her har kommunen lagt opp turløype med oppslagstavler. Hver sommer er det konsert og andre arrangementer på Furøya. Furøyas kulturhistoriske verdi er både lokal og nasjonal, og det var ingen tilfeldighet at den er innkjøpt av staten ved Riksantikvaren.

Det er utarbeidd kart for kommunens turstier og badeplasser som er tilgjengelige for funksjonshemmede, slik at også disse lett skal kunne finne fram.

Kanopadling på Storelva og langs kysten er en yndet sport for mange. Fortsatt er det noen som koser seg aller best når de kan ta årene fatt i en liten båt. Men i dag er det likevel større farkoster som appellerer til de fleste. Noen sverger til motorbåter, andre til seil. (Hver sommer arrangeres det regattaer med stor deltakelse fra fjern og nær. De som ikke har båt selv, kan få leie, og det er flere bedrifter som sørger for å skaffe det nødvendige utstyret til alle som dyrker båtsporens gleder.) På Lyngør finner du et kjent seilmakerverksted.

De største båtene tar seg gjerne en tur over Skagerrak, slik som på Terje Vigens tid, og det er ikke lang avstand til den svenske vestkysten heller.

Idrettshallen og stadionet på Lyngmyr i Tvedestrand sentrum er flittig i bruk, sommer som vinter. Også flere av de andre tettstedene i kommunen har sine idrettsanlegg og sine driftige idrettsforeninger. Men størst oppmerksomhet vekker nok golfparken på Nes, der Arendal & Omegn Golfklubb har sin base. Klubben har ved utløpet av tusenåret ca. 1600 medlemmer, og er fortsatt åpen for flere. Bortimot halvparten av spillerne kommer fra Østlandet. Golfparken omfatter et område på over 700 dekar, og har både 18-hulls og 9-hulls bane, samt putting green og driving range, som det heter på fagspråket. Mye av arbeidet på Nes Verk Golfpark er utført av medlemmene selv på dugnad, og ledelsen legger fortsatt stor vekt på at inngangsbillett og medlemskontingent skal ligge på et nivå som gjør at alle kan være med. Å spille golf blir en unik opplevelse, ikke bare fordi det er naturskjønt på Nes, men også fordi hvert eneste hull har sin spesielle historie som kan knyttes tilbake til jernverkstida: Eremitagen, Hundebegravelsen, Slagghaugen osv. Dermed kan en runde på golfbanen også bli en vandring i historien.

Spesielt i eidsvoldsmannen Jacob Aalls tid spilte Nes en nasjonal rolle. Den romantiske parken ble anlagt i hans tid, og blir nå restaurert for å gjenoppstå i sin fordums prakt. Sammen med Jernverksmuseet og golfparken utgjør den en av landsdelens severdigheter. Nevnes bør også Aalls berømte bibliotek i en av fløybygningene til Storegård.

Vinteridretten har ikke samme gode vilkår i Tvedestrand som tidligere, da både skøyte- og skisporten «blomstret». Snø- og isforholdene er blitt for ustabile til det. Men det skal ikke mye snø til før det er ypperlig å gå på ski i lysløypene på Nes Verk og i Tvedestrand, og når snøforholdene tillater det, arrangeres hopprenn i den sagnomsuste Songebakken, der bl.a. kronprins Olav deltok og gjorde seg sterkt gjeldende en gang i mellomkrigstida. Bakken var hard og isete, og kronprinsen skal ha uttalt at moderen nok ville ha skjelve i buksene hvis hun hadde vært til stede og sett ham hoppe!

Heldigvis er avstandene korte til kjente vintersportssteder som Hovden og Geilo, der snøforholdene er mer stabile.

Også fiske- og jaktmulighetene er gode. I Storelva, som renner gjennom en stor del av kommunen, spretter fortsatt laksen og ørreten som i gamle dager, da det ble tatt storlaks på 20-30 kg i elva. Også siste sesong ble det tatt fisk på 10-15 kg. Ved Fosstveit er det bygd

fisketrapp, slik at fisken kan komme langt opp i vassdraget for å gyte. Dette er viktig, for i Storelva er Sørlandets eneste stedeegne laksestamme bevart. Denne skal nå spres til andre vassdrag, etter at det er bygd stamfiskanlegg i nærheten av Lunde i Holt. Foruten laks og sjøørret fiskes det en del ferskvannsrørret, gjedde, tryte og ål m.v. i vassdraget. Sportsfiskerne kan kjøpe fiskekort av elveeierlaget og fiske fra oppmerkede fiskestier langs elva, der det også er anlagt kvilebuer og avtreder for trengende. Sjøørret kan også fiskes i Østeråbekken og i nedre del av Gjevingelva.

For dem som foretrekker sjøfiske, er det store muligheter, bl.a. ved henvendelse til det nye turistanlegget på Gjeving. Hvert år hentes det i land atskillige kilo torsk, sei, makrell og sild. Dessuten fanges det fortsatt en del hummer og krabbe, men spesielt Havets kardinal er vanskelig å lure for dem som er ukjent i farvannet.

Fiskehistoriene florerer, her som andre steder. En av de bedre er om gamle Søren som var ute etter middagsmat i Laksehølen på Fosstveit for mange år siden. Søren var stuttvokst og langskjegget, og da han vasset ut i hølen med lysteret klart, fløt det lange skjegget opp foran han og skygget for utsikten. Men fast fisk fikk han likevel, og den var så stor at naboen måtte hjelpe til med å få den i land og slå den i hodet med noe hardt. Så skulle de dele fisken på kjøkkenbenken i hytta til Søren. De brukte kniven til å skjære med, men dermed traff kniven en nerve og skapte nytt liv i ryggen! Laksen slo med sporden, slik at hele vindusramma i kjøkkenet ramla ut. Halvparten av fisken veide 15 kg - dersom historien er sann!

Også jaktmulighetene er gode, enten det er storvilt eller småvilt den jaktlystne er ute etter. De fleste bøndene nytter fortsatt jaktretten selv, men noen er villige til å leie bort jakta for kortere eller lengre perioder. Mest populær er elg- og rådyrjakta. Hvert år skytes det bortimot 200 elg i Tvedestrand kommune, og det gis fellingstillatelse for ca 300 rådyr. For mange innfødte er elgjakta en høytid på høyde med jul og påske! Hare og storfugl er det mindre av enn tidligere, men både kanadagjess og ender trives i området.

Øyvind Bjorvatn